

Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primesc, Manuscrisurile nu se returnează!
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena:
Bulof Mosse, Hausenstein & Vogler
(Otto Mosse), Heinrich Schalek, Alois
Herrl, M. Dukes, A. Oppelk, J. Dan-
neberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Daube; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o colină 6 cr.
și 50 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicarea amă deose-
după tariful și învoia.
Reclame pe pagina III a o se-
ria 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULULI.

Brașov, Sâmbătă, 2 (14) Aprilie

„Gazeta” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unii esemplari 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 73

1888.

Nou abonament

la

„GAZETA TRANSILVANIEI”.

Cu 1 Aprilie 1888 st. v. se deschide nou abonament la care invităm pe toți amicii și prietenii noștri.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.
pe șase luni 6 fl.
pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci,
pe șase luni 20 franci,
pe un an 40 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoască a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Brașov, 1 Aprilie st. v. 1888.

Tot mai mult prinde rădăcină părerea, că conflictul dintre principele Bismarck și familia împărătescă nu l'a născut numai cestiunea căsătoriei prințesei Victoria, a fiicei împăratului, cu prințul de Battenberg, ci că sunt alte multe mai grave cauze, cari l'au pricinuit.

Foile germane, cari demonstrativ iau partea lui Bismarck în acest conflict susțin că este vorba de o luptă pe viață pe moarte între influința cancelarului și influințele ce se grupază împrejurul familiei împărătesce.

Se asigură că cancelarul german, care este cuprins de mare amărăciune din cauza rezistenței ce a întâmpinat la palat în timpul din urmă, a declarat categoric, că se va înălțura cu totul proiectul de căsătorie al fiicei împăratului cu fostul principe al Bulgariei și toate vor rămâne în statu quo și în privința politicii interioare, se va da demisiunea și se va retrage la moșia sa.

De aici se poate conchide, că se tractează totodată și de cestiuni însemnate privitoare la politica interioară și că se pretinde dela Bismarck ca să-și schimbe se și modifice atitudinea sa de până acum în afacerile interioare ale împărăției.

Crisa a devenit așa de acută mai cu seamă fiindcă o parte mare a pressei a dat pe față conflictul înainte de a se fi aplanat. Multe diare de toate culorile au luat partea cancelarului și au adus în discuțiune popularitatea cancelarului, punându-o față în față cu voința și autoritatea împăratului. Unele foi au mers chiar așa de departe a dice că entuziasmul poporului german aparține mai mult cancelarului și activității sale și că împărătesa, care joacă un rol de căpetenie în acest conflict, ar fi chiar nepopulară.

Se vede că din cauza acesta a întreprins împărătesa o călătorie în provincia Posen, având de scop a dovedi, că entuziasmul poporului nu este unilateral, ci că el e pătuns și odinioară de iubire și alipire către familia domitoare, către împăratul și

cătră împărătesa. Și n'adeveră în mânia sgomotelor lăpate despre nepopularitatea împărătesei, acesta a fost primită pretutindeni în cursul călătoriei sale cu cea mai mare lealitate și cu entuziasm din partea poporului.

În urma acestui mare succes moral dobândit cu ocaziunea călătoriei împărătesei Victoria, se dice că i s'a dat sfatul împăratului de a considera cestiunea căsătoriei din vorbă ca o afacere curată familiară, care nu mai are nevoie de consimțământul consilierilor săi politici. Totodată însă se asigură că în privința acesta nu se va lua o deciziune definitivă până ce nu va sosi în Berlin regina Victoria a Angliei, mama împărătesei.

Intr'aceea principele Bismarck a avut o lungă conferință cu împăratul și o convorbire cu împărătesa și telegramele cele mai nonș, ce ne sosesc din Germania, ne spun că rezultatul acestor convorbiri este, deocamdată cel puțin, favorabil pentru cancelar. Din Berlin ni se anunță că s'a stabilit o înțelegere între Bismarck și împăratul înălțurându-se planul căsătoriei prințesei împărătesce cu prințul Alexandru.

S'a accentuată că în atacearea căsătoriei, după ce ea a fost înainte de vreme dată publicității, Bismarck nu mai putea ceda. Pe ce basă s'a restabilită der înțelegerea între cancelar și împărat? Pote că nu greșim dacă admitem, că Bismarck a trebuit să cedeze cel puțin în unele cestiuni ale politicii interioare, cu care nu conglăsucesce pe deplin împăratul.

Așteptăm să vedem dacă se va confirma scirea de mai sus. „Gazeta de Colonia” nu vorbeste de-o aplanare definitivă, ci numai provisorie a crizei, dicându că pentru un timp orecare și-a pierdut caracterul acut.

Rea impresiune trebuie că a făcut asupra împăratului și agitațiunea, ce s'a pus în scenă de-o parte a pressei spre a se documenta prin adrese trimise cancelarului, că poporul voiește cu orice preț ca acesta să rămână la postul său și că de aceea împăratul va trebui să-i cedeze. Au dreptate cei ce susțin, că prin asemenea procederi se violază autoritatea monarhică și se sguode tradițiunile monarhice, cari păreau a avea rădăcină atât de afunde tocmai în Germania.

Interesul cel mare, cu care se urmăresce pretutindeni conflictul dintre Bismarck și familia împărătescă, este foarte natural, căci, retragerea eventuală a cancelarului ar aduce o mare schimbare în politica europeană.

E caracteristic cum se exprimă asupra crizei cancelariale diarul ungueresc „Pesti Naplo.” „Pe noi,” dice el, „ne interesează afacerea foarte mult, căci ea cuprinde în sine cestiunea existenței alianței noastre precum și cestiunea

bulgară și orientală, care va fi pusă în curând la ordinea zilei. Cu Bismarck scim cam cum stăm, fără Bismarck suntem cu totul nesiguri și avertați la propriile noastre puteri. Suntem deja de dați cu tutoratul lui. De altă parte, decât căsătoria lui Battenberg ar pute strica amicitia Germaniei cu Rusia, care în timpul din urmă a devenit erăși așa inimă, ar fi bine pentru noi, căci nu ne temem de nimic mai mult, ca de-o alianță russo-germană.”

Juriul și dreptul strict

la pertractarea din 21 Martie a. c.

Precum nu se poate părtini, ca numai cauze de presă să se delibereze prin juriu, după ce juriul nu e instituțiune curată politică, tot așa nici aceea nu are rațiune, ca procedura de presă în multe direcțiuni să se deosebescă cu deosebire de procedura criminală comună, pentru că procedura de presă, abstrăgându dela nisce excepțiuni mici, trebuie să corăspundă și să se acomodeze procedurii ordinare.

Precum mai încolo e greșit ca listele juraților să se acomodeze dispozițiunilor legii electorale, pentru că atunci juratul cu prevalență se gerază ca membrul unui partid anumit, tot așa nu e consultat a separa cu desosebire întrețarea așa numită faptică de cea de drept, după ce nici acum nu e precisat, că ce se ține de una și ce de alta, și așa de multeori întrebări mai mult cu cuprins de drept se deslegă printr'un juriu, care constă în parte însemnată din jurymen fără de cunoștință de drept, și anume se deslegă în un mod, care vatamă în ultima analiză rațiunea dreptului și a legii.

Conflictul acesta e mai mult regretabil în cauze specifice politice, căci produce neliniște în clase întregi. Așadar nu e mirare, că legislațiunile moderne în continuu balansează atât cu privire la pozițiunea juriului în organismul jurisdicțiunii penale, căci se deosebesc în investigație, schimbarea acuzațiunii, estinderea ei, a numărului votului, a cursului pertractării, a remediilor, cât și cu privire la competența, formarea juriului și chiamarea lui.

Urmarea deosebiriilor acestora este, că decât bazele regulamentului de presă sunt greșite, apoi verdictul vine în conflict cu dispozițiunile legilor materiale și sântul de drept află scădere.

Regulamentul de presă ardelean este compilat după deosebite legi nouă, der atât calificarea și chiamarea de jurat, cât și mai cu seamă de cursul pertractării, și punerea întrebărilor potă provoca conflict între dreptul formal și material. Va să dice juriul pote judeca pe cineva vinovat, pre când, nefiind obiectivitatea faptului penal, judecătorul instruit ar trebui să-l absolve.

În Anglia d. e. fiind juriu, ești întrebătu numai de exemplu că: furat'a cineva ori nu? (*guilty, non guilty?*) pre când § 81 alu regulamentului german și resp. § 293 a proced. crim. dispune ca întrebarea de culpabilitate să se ficseze după criteriile ei legale și sub amintirea anume a momentelor speciale, caracterisătoare. Cu alte cuvinte, președintele are să-l lămurască pe jurați în pri-

vința momentelor de drept, ale legii, ca să le înlesnescă verdictul și să stabiliscă consonanța între conștiință și lege.

Nu mai defectuositatea resp. insuficiența regulamentului ardelean a putut facilita darea unui verdict, ca și cum e acela asupra articolului din Nr. 176 alu „Gazetei Trans.” din 1887, căci decât se lămuria § 172 alu codului penal cu privire la subiectivitate și obiectivitate și ar fi avut să judece judecătorii ordinari, imi vine a crede, că nu s'ar fi putut afla vinovăția.

Anume § 172 prevede 1, ațitare 2, ațitare la ură 3, ațitare a unei naționalități în contra celeilalte, 4, ațitare în public tipar (§ 171).

Ce este ațitare? În genere provocarea directă la comiterea unei fapte criminale (§ 69 al. 1 alu cod. pen.) Dacă nu există această provocare directă, nu se comite faptul, apoi nu se admite nici încercare, nici complicitate. Excepțiune se face în § 171, când e vorba de lege, de instituțiunilor politice, căci aici și provocarea fără de rezultat se pedepsește, der în totu casul se recere și aici provocarea la comiterea unei fapte. § 172 vorbeste asemenea de provocarea directă de a se denega supunerea cuvenită față cu legea, sau față cu o dispozițiune concretă a vr'unei autorități etc.

După ce acum § 171 definesce conceptul ațitării, în § 172 în cuvântul final „ațită” („izgat”) nu-l mai repetesce cu amintirea specială a criteriilor, ci simplu îl folosesc ca concept criminalu deja definit. De sine se înțelege der, cumcă numai acela pote fi ațitator, care provocă direct la fapte punibile, cum este provocarea la ură între naționalități exprimată în fapte hotărâte. De sine se înțelege mai încolo, că este interesul existenței statului ca să susțină conviețuirea pacnică a diferitelor naționalități și să împiedece ori-ce provocare, ce ar pută-o periclita. Ei der provocarea acesta nu se pote referi la sentiment, ci numai la un fapt, care periclitizează conviețuirea pacnică și prin acesta devine violator.

Ca să se înțeleagă § 172 alinea 2-a trebuie să scim și ce e ura? — Este indisponerea unei persoane față cu cealaltă cu voința de a-i cauză un rău, o daună, a-o calumnia și a-și isbândi asupra ei; după ce ura e o patimă mixtă, ea lucră cu răbdare, încetinelu, cu tenacitate spre a-și realiza scopul, er nu îndată cu impetuozitatea afectului.

Și din ce provine ura? — Din invidie, gelosie, violare, fapte nedrepte.

Der prin ce se manifestă ura între două popore? — O spun revoluțiunile cele multe: prin aceea, că îndată ce se înrăducineză, ura pășesc la fapte hotărâte, pre când de altă parte desconsiderarea e basată pre lățirea calumnioasă a unor fapte fictive sau schimonosite.

Cumcă sub „naționalitate” are să se înțeleagă o colectivitate de omeni, cari sunt legați prin unitatea limbei, a moravurilor, prin comuniunea scopurilor și a intereselor, de sine se înțelege.

Fiind vorba în procesul „Gazetei” de un articol lătit prin tipar, amă avă der numai acest criteriu din cele patru prevădute în §-lu 171 resp. 172. Cred însă că celelalte trei nu se cuprind în articolul din nr. 176 alu „Gazetei” dela 1887. Acolo apriat se răspunde la articolul lui „Nemzet” din

17 August 1887, „Nemzet“ dice, că politica de a mulțami un singur element în stat e cea mai bună și deduce că atunci acest element poate trăi splendid. Refrenul simplu la argumentarea foicei „Nemzet“ este afirmarea, că persecutarea, împilarea și schingiuirea Românilui aici își află esplanada. „Naționalitățile muncesc și și noapte“... dice articolul „pentru ca cei dela putere să trăiescă splendid“; — „adversarii esplanadează pe Nemaghiari, și înegresc, calumniază, amenință cu cutropire“ etc. — cine? — „dăcă nu intră în marea națiune și nu se adapă din cultura lor“ — a cui? —

Aceste toate sunt simple reflexiuni la adresa foilor *jidano-maghiare*, cu cari începe articolul, voindu a dovedi, că marn rău face chiar această diaristică — și așa prin asocierea ideilor ajunge la deosebite conclusiuni, folosindu-se de cele mai diferite frase polemice, fără de a aminti măcar c'unu cuvânt națiunea maghiară, ca națiune, ori măcar un fapt concret, care ar dovedi patima urei, intențiunea de a urî, de a ațîța la producerea urei, la fapte hotărâte, cari ar pute avea ca rezultat periclitarea păcii între diferitele naționalități. A pune mai încolo cultura, destoinicia unui element al statului mai pre susu de a celuilalt e părere individuală.

Tot ce se scrie în articolul din vorbă, se referă la judecata subiectivă, la sentimente individuale, reflexiuni personale produse poate prin emoționarea cauzată din incidentul citirei foicei „Nemzet“, der de în fondu nici o instituțiune publică, nici o derogatoriă a statului, nici o naționalitate nu e amintită așa der nici chiămarea, nici puterea nu-o putea avea articolul a produce luptă între deosebitele naționalități, cu atât mai puțin, cu câtu nu se adresază în numele unei națiuni cătră cealaltă și știut este, că atunci, când s'a scris articolul, n'a existat nici un moment mai însemnat politic, care ar pute admite conclusiunea, că a avut scopuri anumite, și precum s'a dovedit nici că a avut consecințe.

Prin urmare, din punctu de vedere al dreptului strict, verdictul juriului după părerea mea nu se poate susține, căci nu obvine de loc obiectivitatea delictului prevăduț în § 172 cod. pen. Așadere §-ul acesta, reclamându o detalare, specificare curată juridică mai profundă și mai subtilă, după mine nu s'a aplicat corect și regulamentul de presă s'a dovedit din nou, că e nesuficient. Δ...

SCRILE DILEI.

Se atrage atențiunea acelor alegetori, cari încă nu și-au plătit restanțele de dare pe anul trecut, să grăbescă a și-le plăti până în 15 Aprilie n., căci după expirarea acestui termen restanțierii vor fi șterși din lista alegătorilor.

Ni-se scrie, că noul vicar al Făgărașului, d-lu Basiliu Rațu, fostu până acum protopop al Reghinului săsesc, va fi instalat în oficiul său de vicar Duminecă în 15 Aprilie n. c.

„Budapesti Hirap“ istorisece următoarele: „In Petruvaradinu au fost arestați trei școlari dela gimnaziul din Neoplanta și o calfă de negustor sârb totu din Neoplanta, fiindcă au ținut conferințe secrete cu colaboratorul foicei oficiose sârbesci „Odjec“ și corespondentul „Zastavei“ Ivan Ivanici. Ivanici, unul dintre cei mai periculoși agitatori, care de luni de zile se străduiesc să înceneze o revoltă în Bosnia, a fost deasemenea prins în Semlin.“

Să nu fiă erăși o comedie înscenată de „voinicșii patrioți“ în vr'unu scop ascuns?

Direcțiunea școlii de pictură din Pesta a făcut arătare în contra cancelistului funcționarului Pankratius Nemeskeri Kiss, care a defraudat o sumă mai mare de bani din fondul dat de ministerul instrucțiunii pentru plata modelelor vii. Kiss a fost suspendat din post.

Ni se comunică trista știre, că Neculae Făgărașanu (ardeleanu), ingineru la căile ferate române, a fost călcatu de trenu încetându imediatu din viață. Neculae Făgărașanu a fost o persoană stimată de toți cătră ilu cunoscău.

De câtu timp petrece aici în Brașov o trupă ungurească de teatru. După cum spun foile ungurești, actorii maghiari duc zile grele în acest oraș saso-valah. „Kolosvar“ spune, că până când s'au dat aici reprezentațiunile cirului Born, trupa ungurească a fost nevoită să-și caute asil în Sighișoara, fiindcă publicul nici nu-și întorcea ochii spre ea, măcară nici mai înainte nu o prea cerceta.

Adunarea bisericeii ev. de conf. augsb. din Ardealu, ținută la 11 Decemvre a. tr., precum se știe a protestat în contra separării, de cătră

gubernul unguresc, a unei părți a dotațiunii în favoarea decanatului ev. unguresc din Brașov, și într'o petițiune adresată Maiestatei Sale s'a rugat să fiă lăsată a folosi neconturbat dotațiunea într'egă de 16,000 fl. Precum spune „Szekely Nemzet“, Maiestatea Sa ar fi decisu cu data de 14 Februarie a. c., ca din dotațiune să se separe în fiecare an 654 fl. 44 cr. pentru decanatulu ev. unguresc din Brașov.

In scopul promovării producțiunii vintului, comisiunea municipală a Sibiiului a votat o subvențiune de 200 fl. pentru o asociațiune vinicolă ce s'ar forma în comitatul Sibiiului și care ar avea nevoie de ajutor. Asociațiunea să și aibă statutele înregistrate la tribunalu și petiția de cerere a subvențiunii să se înăneze până în Septemvre a. c.

In Dicio-St.-Mărtin a fost închisă școla de stat mai bine de două luni în decursul iernei, din cauza epidemiei de vîrsat. Cu începutul primăverii vîrsatul a încetat, der în locul lui s'a ivit între copii difterita, care cu o vehemență și mai mare își seceră victimele sale. Școlile sunt închise din cauza acesta.

Pe baza raportelor sosite la ministerul unguresc de comunicațiune și lucrări publice, un specialist a calculat aproximativ pagubele cauzate până acum în Ungaria prin inundațiile de estu an. Astfel, de când a început a se topi zăpada și până acum, au fost inundate 60 de miluri pătrate, ceea ce corăspunde la un milion și 200,000 de jugere.

Fostul inspector de școle al Treiscaunelor, Szeremley Lajos, și-a părăsit cariera pentru a se face preot. Dumineca trecută a ținut în biserica din Dálnok prima predică de probă, în urma căreia se dice că credincioșii au rămasu uimiți, de vreme ce niciodată n'ar fi aușit dela un preot o predică atât de frumoasă.

Tergul de oi dela Dicio-St.-Mărtin, începutu la 8 Aprilie n., puțină mângăere le ofere economilor. Cumpărătorii sunt puțin, oile sunt fără preț. Prețul unei oi cu miel este 7-8 fl.

„Ellenzék“ aduce unu casu de totu caracteristicu cu privire la procederea tribunalelor unguresc în pronunțarea sentințelor. Vorba e tocmai

de tribunalul din Budapesta, care așadere sub ochii „părinților patriei“ și basat pe lege (§ 279 și 280 din codul penal) a declarat dizele acestea pe Antoniu Milosevics de vinovat pentru omor și l'au condamnat la închisoare pe viață și la pierderea oficiului pe 10 ani. Va se dice șermanul Milosevics încă după-ce va eși din arest, adecă după morțe, va trebui să se lipsescă de oficiu încă 10 ani!

Unu tineru francesu, dispunendu de câte-va ore libere din zi, ar dori să dea lecțiuni de limba și conversațiunea francesă la domiciliu. Informațiun se pot lua la administrația „Gaz. Trans.“

București, 28 Martie st. v.

De când s'a constituit noul cabinet, se observă o viață mișcare în sinul partidelor, cu tendințe de separare și de alianțe noue. Se pregătesc adecă fiecare dintre partide a lua poziția și a se întări pentru luptele viitoare.

Semnificativu e, că d-lu I. Brătianu are și acum audiențe la rege și că ministru-șef T. Rosetti se sfătuesc de altă parte cu d-lu Ionu Brătianu. Unii sunt de părere, că atâtu Regele cât și d-lu Rosetti voiesc să câștige pe d-lu Brătianu pentru a da cu majoritatea actuală a camerei spriginu său noului cabinet, mai ales că în politica externă acesta e de acord cu partidulu d-lui Brătianu. D-lu Cogălniceanu se pare că aprobă în toate politica externă urmată în acest din urmă an.

Noul cabinet va lucra cu insistență ca să rămână în activitate toți funcționarii afară de cei mai compromiși. Unii cred că acesta se face și la „dormința d-lui Ioan Brătianu“, er altii susțin că e primul pas spre stabilirea funcționarilor. Se pare că amândouă părerile împreună formeză adevărulu.

Între membrii ordinari ai Academiei vor fi aleși doi în secțiunea literară. În generalu se susține alegerea d-lor Gr. Tocilescu și I. Bianu, ca ardeleani. Alegerea însă ni se pare puțin probabilă, deși mai vîrtos d. Tocilescu, e susținut din partea mulțora.

M. S. Regina a dat publicității o nouă lucrare interesantă. E o lucrare în care omul află o bogăție de învățături. Ea merită mai vîrtos atențiunea societății române. „Cuvintele sufletești.“ de Carmen Sylva sunt o comoară ca psihologia, teologia practică și ca limbă.

Se asigură că în vară va urma numirea d-lui Ioan Slavici ca profesor

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

SNOAVE ȘI POVEȘTI SLAVICE.

Istorisite după Dr. F. S. Krauss de

G. B. Duică.

ROUA.

A fost odată unu tată cu trei feciori; tata le puse la toți trei câte unu codru de pâne în straiță și i trimise în lume.

După ce merșeră o cale bună dela casa părintescă și li se făcu fîme, frații cei mai mari grăiră cătră celu micu și nepriceputu: „Frate, dă tu pânea să o mîncăm, mai târziu vom mîncă-o, pe a noastră.“

Fratele celu micu împărți pânea bucurosu, der a doua zi frații cei mai mari și mîncară în liniște pânea lor și lui nu-i detără nici barem o fărîmă. Fratele celu micu grăi: „Bine fraților de ce nu mî dat și mie de mîncare, cum v'am dat și eu voue?“ Frații îi răspuseră: „Dacă vrei să și dăm noi ceva, să te lași să și scotem ochii, cu tine vom merge apoi la cerșit, să ne câștigăm hrana.“ Se învoi și frații îi scoseră ochii, apoi ilu duseră în nisce munți înalți, ilu lăsară acolo și plecară mai departe în lume.

Fratele, șeraculu, nu știa ce să mai facă.

După ce înopță, vilele*) veniră să și jöce hora în munți și una dintre ele grăi: „De-aru sci omul ăsta ce să facă s'aru spăla dimineța cu rouă și ar vedea.“

Cum auđi vorbele vilei, fratele celu micu încep a căuta rouă prin erbă, și spăla ochii și vedu. După aceea își culese unu păharu de rouă și plecă în lume.

Pe drumu întâlni unu șorece, șorecele să tăvălia în drumu, căci era orb. Elu îi spăla ochii cu rouă, șorecele vedu eră, îi mulțumi și i dișe: „Dumneđu să și plătescă, până mi-a veni vremea să și fac și eu unu vre-unu bine.“

Fratele merșeră mai departe și întâlni o albina, albina plîngea și să tăvălia în țărînă, căci orbise. Elu îi spăla ochii cu rouă și albina vedu, îi mulțumi și grăi: „Dumneđu să și plătescă, până ce mi-a veni vremea, să și fac și eu vre-unu bine.“

Mai încolo găsi unu porumbu, porumbulu să tăvălia în nisipu. Fratele celu mai micu grăi cu porumbulu: „De ce te tăvălesc în nisipu?“ Porumbulu îi răspuse: „Nu mă mai supăra cu vorba, că și de i sci, nu mî poți ajuta nimic.“ Flăcăulu îi răspuse: „Ia stai locului,“

*) Identice cu lelele noastre.

și i spăla ochii cu rouă și porumbulu vedu eră și grăi: „Dumneđu să și plătescă, până mi-a veni vremea să și fac și eu vre-unu bine.“

Fratele merșeră apoi mai departe și ajunse la unu oraș, în orașu erau și frații lui argați. Elu se tocni ciobanul la oi.

Frații ilu cunoscă și fiind elu odată cu oile la pășune, veniră la stăpănu și i spuseră că ciobanulu s'a lăudat, că va desface totu pășoiulu într'o noapte. Șireia îi plăcu și porunci ciobanulu să se pună pe muncă la noapte, că de nu îi taie capulu. Ciobanulu merșer plîngându și se trânti în iarbă. Atunci veni șoricelulu să-lu mângăie și i dișe, să se culce, că va face elu trebă; apoi strinse o mulțime de șoreci și desfăcură tot pășoiulu. Când se tređi ciobanulu, șorecii șfârșiseră lucrulu. Stăpănu s'a bucurat tare multu.

Frații îi spuseră stăpănu, că ciobanulu s'a lăudat, că e în stare, să și dădescă o biserică numai într'o noapte. Venindu ciobanulu acasă stăpănu îi porunci să și dădescă biserica. Ciobanulu se puse în erbă și plîngea. Der Albina veni la elu și ilu trimise să se culce, că va isprăvi ea trebă asta cu prietnile ei.

Mii de albine veniră și dădiră o biserică din ceră. Stăpănu peste noapte se tređi și se spăria vedendu biserica luminată, chemă o slugă și merșer în biserică să vadă altarulu.

Frații mai spuseră stăpănu, că ciobanulu s'a lăudat că va durmi la fata lui și că a doua zi băiatulu stăpănu se va juca cu unu măr de aur.

După ce sosi ciobanulu acasă, stăpănu îi și porunci să și facă ce s'a lăudat că e în stare să facă, că de nu ilu omoră. Ciobanulu se puse în erbă să plîngă der porumbulu veni la densusu și i grăi: „Ștergeți lacrimile și mergi de te odihnesce, că voui purta eu grija de toate în locul tu!“ Dimineța ciobanulu durmia lângă fata stăpănu, er băiatulu se juca lângă ei cu unu măr de aur.

Stăpănu întrebă pe ciobanulu, cum de este elu în stare să facă astfel de isprăvi. Ciobanulu îi povesti cum i-au mîncat frații pânea și i-au scos ochii, și l'au lăsat în munți și așa mai departe, cum am povestit și noi. Stăpănu chemă pe frații lui și le tăia capetele; er pe celu micu ilu cinsti cu daruri mari și îi dete pe fata de nevastă. Și cine vrea, să cređa, să cređa. că credința ilu va duce la rai.

alt „Asilului Elena Dónna.“ Scirea se dá cu rezervă.

— D-lu Dr. Asachi, pársindú postulu de profesor pentru care fusese angajatú, facultatea nóstră de medicină perde pe unulú dintre cei mai distinși profesori de medicină. In deosebi scirea, cá d-lu Asachi va pársi capitala țerii sale a stárnitú regrete in lumea care începuse a spera, cá facultatea nóstră de medicină începe a fi o facultate dintre cele dinteu.

— Academia nóstră militară și universitatea din Bucuresci au ajunsú a fi centru de studii înalte pentru persoanele din țerile de pe Peninsula-Balcanică. Multú tineri din acele párti urméză cursurile la aceste institute superioare de cultură. Ori câtá stáruință își dau Maghiarii a trece dreptú propagatorú ai culturii în Orientú, acéstá stáruință va rămáne zadarnică câtá vreme pe Peninsula-Balcanică limba română e vorbită ca limbă de salonú, câtá vreme în deosebi Bulgarii își facú educația mai înaltă la Bucuresci și mai vértosú până când firea simpatică și principiile liberale ale Románilorú cástigá pe aceste popóre. Ér acéstá misiune a Romániei e recunoscută astáđi de Europa. C.

Intéplări diferite.

Focú. In Huedinú a arsú o șură a proprietarului Király Istvan. Paguba se socotesce în 300 fi. Causa focului nu e cunoscută. — In Lipova (Lippa) s'a datú focú pădurei erariului, ardéndú 236 jugere din partea cea mai scumpă și mai frumósă a pădurei. Paguba e considerabilă. Incendiatorulú e necunoscutú.

Nascere fecundă. O femeia de țeranú din Huedinú a născutú deodată unú băiatú și doué fete. Atátú mama, câtú și născutii se află în viétă și în deplină sănătate.

Inundări. Din Banatú se scrie „T. R.“: „nicăirea în țérá nu se află teritorii ai amenințate de vérsarea apei ca ținutulú Panciovei. E grozav, sé vadă o mulú, cá în loculú câmpilorú roditóre, acum e numai o mare întinsă, dela Panciova, Ovcea Glogoní până la Belgradú și Semlinú numai apă. Se vedú ici colo vérfurile arborilorú, lemne și grindí dela casele ruinate. Comuna románescă Ovcea e nimicítá totalú, Borcea asemenea. Comuna Glogoní e mai multú amenințată și sute de lucrători lucră đi și nópte ca sé mántuésca, ce vorú poté. Totú așa se face și la Sefkerin. Locuitorii din Ovcea și Borcea suntú încuarterați în Panciova, Franzfeld, Satulú nou, Trepaia, Semlinú și în unele comune din Sirmiu (Croatia). Mai multe vapóre comunică pela comunele amenințate și aducú la Panciova lucruri scápate. Vitele locuitorilorú din Ovcea, Borcea, Glogoní, Sefkerin suntú împárțite în comunele învecinate și suntú îngrijite de primării. Cápitánia orașului Panciova a datú poruncă aspră, cá la alarma datá cu tragerea clopotelorú, cu trompete și tobe, toți locuitorii sé alerge în ajutoriu ca sé lucre pentru mántuirea acelei párti a orașului, care va fi periclitatá.“

Din Orșova se telegrafiază, cá Dunărea a începutú a se vérsara în proporțiuni grozavú de marí. Orșova împreună cu frumósă insulá „Adakaleh“ suntú inundate. Casele dinspre tórmulú Dunărei mai vértosú suntú în pericolú de a fi cu desévársire distruse. Agrii, cáile suntú inundate.

Tisa și Mureșulú suntú în continuă creștere. Mai vértosú Seghedinulú este fórte amenințatú, parte din elú se află deja sub apă.

La Hodmezóvásárhely apa cresce înéutú, dér în continuu cresce. Pericolulú e iminentú. Totú în asemenea posiția critică se află și Mako. Crișulú încă face pagube însemnate. Inundările lui iau proporții totú mai îngrijitóre.

ULTIME SCIRI.

Generalulú Boulanger a fostú alesú deputatú în Dordogne. E

vorba acum d'a se alege și in Roubaix și Avesnes, unde majoritatea alegătorilorú e pentru elú.

Tractările rusesci pentru facerea unui imprumutú cu consorțulú belgianú-francesú au reinceptutú.

Se comunică din Petersburg cátrá „Srpski Dnevnik“, cá familia imperială se va duce Dumineca viitoare prin Moscva la Livadia, ca sé petrócă acolo sərbătorile Pascilorú. După Pasci se așteptá unú noa pasú alú Rusiei în cestiunea bulgară. După acelașú isvorú, Cehii colonisați in Vilhinia trecú in massá la religieuna rusă.

Academia Română sesiunea generală din anulú 1888.

(Urmare.)

VI. Colecțiunile.

Ímbogățirea colecțiunilorú Academiei a continuatú ca și in anii din urmă, așa in câtú pe lângá Biblioteca cártilorú tipárite secțiunea manuscriselorú și a documentelorú istorice suntú astáđi tesoure neprețuite pentru studiulú istoriei naționale și a vechei literaturii románescé.

Comisiunea Bibliotecii va presenta relațiune mai aménunțitá asupra creșterii Bibliotecii și a lucrărilorú făcute de personalulú cancelariei pentru ținerea ei in buná ordine. Comunicú aci urmátóarele informațiuni mai însemnate privitóre la neîncetata îngrijire pe care a avutú Delegațiunea pentru colecțiunile atátú de prețioase ale Academiei:

1. Ministeriulú Instrucțiunei publice, vedéndú cá biblioteca réposatului monachú Nifonú Baláșescu la mánăstirea Căldárușani era expusá stricáciunei, a oferitú Academiei, care la 17 Aprilie a hotărítú primirea ei. Acéstá bibliotecă a fostú ridicatá in lăđi și aședatá in depositulú Bibliotecii nóstre, faptú comunicatú Academiei in ședința din 26 Iun. Strimtorarea localului nu a permisú ca cártile acestea sé se încorporeze până acum in Biblioteca, și sé se introducú in catalóge.

2. S'au primitú in decursulú anului multe și prețioase cárti și manuscrite in darú. Voiú aminti mai întâiu o seriá prețiosă, pe care Academia o datoresce generosității Eforiei Spitalelorú Civile din Bucuresci.

Ministeriulú Instrucțiunei publice in mai multe rinduri a trimesú Academiei bogate și prețioase colecțiuni de cárti vechi románescé séu tipárite in țérá in seculii trecutú, precum și numérose volume manuscrite.

3. Relațiunile de schimbulú publicațiunilorú au continuatú a ímbogăți Biblioteca. In acéstú anú s'au stabilitú aceléși relațiuni cu urmátóarele instituțiuni sciințifice:

Comisiunea istorică municipală a Brașovului,
Societatea naturalistilorú dela universitatea din Kiev.

Institutulú istoricú italianú dela Roma.

4. Colecțiunea documentelorú istorice din țérá a luatú unú avéntú fórte ímbucurătorú in ultimii ani și ea merge creșcéndú repede.

Delegațiunea, dorindú a stringe in acéstá colecțiune câtú se póte mai multe documente de prin țérá, a răspânditú o publicațiune cu Nr. 3928 prin care face apelú la toți aceia cari posedú documente vechi, invitându-i a le dáruí Academiei. De pe documentele dáruite se dáu, când se exprimá dorința, copii și traduceri dela cancelaria nóstrá. Resultatele acestei publicațiuni au fostú fórte ímbucurátóre cáci s'a primitú in urma ei unú însemnatú numărú de documente din diferite párti ale țerei. Dáruitorilorú s'au exprimatú multumiri atátú prin adrese directe câtú și prin publicațiune in Monitorulú Oficialú. Cele mai însemnate daruri de documnte s'au primitú dela d-nii Stefanú Rosetti, R. Rosetti, C. Rovinaru dela Tirgu-Jiului, Emanoilú Donicé, Al. Vernescu-Buzéu, Constantinú Colțescu din Cărbunesci in Gorjú, Frațú Șaraga librari in Iași.

Cu autorizarea Ministeriului Justitiei s'a adusú o bogatá colecțiune de documente dela tribunalulú din Iași, documente rămase de multú ani in podurile Palatului administrativú, unde s'au aflatú cu ocaziunea incendiului din anii trecutú; de asemenea Ministeriulú Instrucțiunei publice a trimisú o colecțiune de 160

documente de ale mánăstirei Snagovulú rămase ca nefrebnioc la mánăstirea Cernica.

VII. Concursurile.

Pentru sesiunea pe care o deschidemú astáđi suntú puse la concursú urmátóarele premii:

1. Premiulú Năsturelú-Herescu de 4,000 lei, care este a se da unei cárti scrise in limba română cu conținutú de ori-ce natură, pe care o veți judeca mai meritorie printre cele publicate in cursulú anului 1887;

2. Premiulú statului Lazari de 5,000 lei destinatú unei cárti care se va judeca mai meritorie între cele publicate in anii 1886 și 1887, avéndú cuprinsú sciințificú, séu celei mai importante invențiuni sciințifice făcute in acésti doi ani.

La acése premii s'au prezentatú urmátóarele publicațiuni și invențiuni:

1. Crăniceanu (Maiorú Gr.), Cursú de forțificațiune. Partea III, IV, V. Bucuresci 1885—87. — 3 vol. 8°.

2. Corescu (Th.), Uricarulú cuprinđătorú de diverse acte care potú servi la istoria Románilorú. Vol. VII, VIII și IX. Iași 1886—87. — 3 vol. 8°.

3. Maitani (G. G.), Studie asupra constituțiunei Románilorú séu esplicarea pactului nostru fundamentalú din 1 Iulie 1866. Fasc. XII. Bucuresci 1887.

4. Bacaloglo (E.), Elemente de fisică. Ed. II-a, cu îndreptări și adause, Bucuresci. I vol. 8°.

5. Max (Emile), Arta obstreticală. Cursú teoreticú și practicú pentru medicú și studenți. Partea I. Iași 1886. 1 vol. 8°.

6. Polimetru-Costiescu. Invențiunea d-lui Col. A. Costiescu. — S'au prezentatú 12 exemplare din broșura care descrie instrumentulú și modulú lui de întrebuintare. Iași 1887. — 1 br. 8°.

7. Telemetru-Costiescu. Invențiunea d-lui Col. A. Costiescu. — S'au prezentatú 12 exemplare din broșura care descrie instrumentulú și modulú lui de întrebuintare. Iași 1887, 1 br. 8°.

8. Popescu (I.), Psihologia empirică séu sciința despre sufletú între marginile observațiunei. Ed. II. Sibiu 1887. 8°.

9. Eliaș (I.), Cercetări clinice și experimentale asupra bryoniei albe [Brei] ca medicament antiemoragicú. Bucuresci, 1886. 1 br. 8°.

10. Vlahuță (Al.), Poesii. — Bucuresci 1887. 8°.

3. Premiulú statului Heliade Bădulescu de 5,000 lei a fostú pusú la concursú pentru cea mai buná lucrare despre: Nunta la Románi, studiu istorico-etnograficú comparativú. La acéstú concursú s'au prezentatú doué manuscrite, unulú cu moto: „Insuraturulú de tinerú și máncaarea de dimineță“, celălaltú cu moto: „Nam cum sit hoc natura commune animantium, ut habeant libidinem procreandi, primasocietas in ipso conjugio est, proxima in liberis, deinde una domus, communia omnia. Id autem est principium urbis et quasi seminarium reipublicae. Cicero, de off. I, 17, 54.“

Publicațiunile și manuscritele prezentate in terminulú regulamentarú la aceste premii au fostú trimise fără întârziere comisiunilorú alese din sesiunea trecutá pentru studiarea lorú.

Secretarulú generalú,
D. Stárđza.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alú „Gaz. Trans.“)

Berlinú, 13 Aprilie. — Se confirmă, cá in conferența ce a avutú erí împératulú Friedericú cu cancelarulú Bismarck s'a stabilitú între améndoi o íntelegere și că planulú de logodire a princesei Victoria cu prințulú de Battemberg a fostú definitivú ínlăturatú.

Starea sănătății împératului a devenitú in urma iritațiunilorú din dílele ultime nesatisfăcétóre. Elú se deșteptá adeseori nóptea din somnú și tușese mai multú.

Petersburgú, 13 Aprilie. — Díarele rusesci de aici esprimă párererea, cá nu căsătoria lui Battemberg, ci rămánerea lui Bismarck la postulú séu este págubitóre.

Colonia, 13 Aprilie. — „Gazeta de Colonia“ anunță cu data de erí din Berlinú, cá convorbirea principelui Bismarck cu împératesa germaná Victoria și espunerea ce a făcutú Bismarck împératului alaltaerí au avutú resultatulú, cá crisa cancelarială a ajunsú celú puținú într'unú stadiu de stagna-

țiune și cá înăsprirea ei este pentru timpulú celú mai de aprópe cu totulú eschisú.

Bruxella, 13 Aprilie. — Comitetulú electoralú alú Bonapartiștilorú din depártamentulú de nord a avisatú la ordinulú directú alú prințului Victoria Napoleon 250,000 de franci pentru agitațiunii in favórea lui Boulanger.

Bucuresci, 13 Aprilie. — Camera a votatú in cea mai mare parte fără de nici o desbatere diferitele posițiuni ale bugetului. Probabilú cá Sâmbătă sesiunea camerelorú va fi amánatá. Guvernulú a disolvatú consiliulú comunalú alú Bucurescenilorú, însărcinândú o colisiune cu purtarea interimistică a agendelorú.

Panciova, 13 Aprilie. — O parte a orașului este inundatá. Multe case s'au surpatú. Apa cresce mereu și creșterea ei lătesce la noi și in numérose alte localități spaima și gróza.

DIVERSE.

Comerțú cu ómení in Brasilla. Sub titlulú „íntroducerea emigranților“ díarulú brasilianú oficiosú, care apare in Rio de Janerio, „Jornal do Comercio“ publică urmátóorulú contractú íncehiatú între guvernulú brasilianú și unú agentú germanú: „La secretariatulú ministerului de răsboiu s'a íncehiatú erí unú contractú între guvernú și R. O. Lobedanz, domiciliatú in Homburg, pentru importarea in terminú de unú anú a 6000 locuitorí germani, austro-ungari séu de altá naționalitate, dintr'una din țerile Europei de nordú. Emigranții trebuie sé fá sănătoși, voinici și cu bune náravuri, și vérsa lorú sé nu trecá peste 45 ani, afará de casulú când cine-va ar fi capú de familie, celú puținú doué treimi dintre emigranți trebuie sé íntemeieze familii. Ei vorú fi transportați in vapóre de clasa ántéiu, cari vorú fi arangate in modú coréspondentóru, și anteprenorulú este obligatú sé réintórcá in patriá, cu cheltuiala sa, pe aceia, cari nu coréspondú condițiunilorú stabilite. Emigranții vorú fi debárcați in portulú dela Rio séu dela Santos, de unde vorú poté merge in localitatea ce și-o vorú alege, guvernulú le acórdá tóte avantajile cari suntú prevédute in lege in favorulú emigranților. Dreptú baní de drumú statulú va plăti 4 funți sterlingi pentru fiecare emigrantú trecutú de 12 ani, 2 funți pentru unú copilú dela 7 până la 12 ani și 1 funtú pentru copii dela 3 până la 7 ani. Nu cumva este vorba d'a se ímporta sclavi albi?“

Cursulú pleței Brașovú

din 1 Aprilie st. n. 1888

Bancnote románescé	Cump.	8.55	Vénd.	8.57
Argintú románescú		8.48		8.52
Napoleon-d'or		10.02		10.04
Lire turcesci		11.82		11.35
Imperiali		10.82		10.35
Galbeni		5.90		5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%		101.—		102.—
„ ” 5%		98.—		98.50
Ruble rusesci		104.5		105.50
Discontulú		6 1/2—8%		pe anú.

Cursulú la bursa de Viena

din 12 Aprilie st. n. 1888.

Renta de aurú 4%	94.25
Renta de hártiá 5%	85.04
Imprumutulú cáilorú ferate ungare	150.40
Amortisarea datoriei cáilorú ferate de ostú ungare (1-ma emisiune)	96.
Amortisarea datoriei cáilorú ferate de ostú ungare (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei cáilorú ferate de ostú ungare (3-a emisiune)	110.
Bonuri rurale ungare	104.40
Bonuri cu clasa de sortare	104.40
Bonuri rurale Banatú-Timișú	104.
Bonuri cu cl. de sortare	103.75
Bonuri rurale Transilvane	104.
Bonuri croato-slavone	103.25
Imprumutulú cu premiulú urgurescu	123.
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.25
Renta de hártiá austriacá	73.85
Renta de argintú austriacú	80.65
Renta de aurú austriacá	110.75
Losuri din 1860	132.60
Acțiuni bancéi austro-ungare	863.—
Acțiuni bancéi de creditú ungar.	272.—
Acțiuni bancéi de creditú austr.	272.10
Galbeni împératesci	5.97
Napoleon-d'or	10.03 1/2
Márci 100 imp. germane	62.80
Londra 100 Livres sterlinge	126.80

Editorú și Redactorú responsabilú:
Dr. Aurel Mureșianu.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU, BRAȘOVŪ,

piața mare Nr. 22,

înființată cu începerea anului acestuia, provădută cu cele mai noue mijloce
tehnice și asortată cu cele mai moderne tipuri,

primesce și efectuează totu felul de lucrări tipografice, precum:

Opuri și broșure, statute, foi periodice, imprimate artistice în
auru, argintu și colori, tabele, etichete de totu felulul și ese-
cutat elegantu.

Pentru comercianți: adrese de scrisori, facture, liste cu prețuri
curente, avisuri, recomandatiuni, cerculare ș. a.

**Programe elegante, bilete de vizită, bilete de logodnă
și de nuntă,**

după dorința și în colori.

Disponendū de mașini perfecționate și de isvōre eftine pentru procurarea
hărtiei, stabilimentulū nostru tipograficū este în pozițiune a esecuta ori-ce
comandă în modulu celū mai esortū și esteticū precum și cu prețurile cele
mai moderate.

Comandele eventuale se primescū în biuroulū tipografiei Brașovū, piața
mare Nr. 22, etagiulū I, cătră stradă. Comandele din afară rugămū a le adresa la

**TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU,
BRAȘOVŪ.**